

POOLA VABARIIGI

AMETLIK VÄLJAANNE

Varssavi, 17. november 2022. a.

Punkt 2339

SEADUS,

6. oktoober 2022. a,

**millega muudetakse teatud seadusi, et tõkestada
liigkasuvõtmist^{1),2)}**

Artikkel 1. 23. aprilli 1964. aasta tsiviilseadustikku (Poola 2022. aasta ametlik väljaanne, punktid 1360 ja 2337) muudetakse järgmiselt:

1) artikli 720 järele lisatakse artiklid 720¹ – 720⁵:

„Artikkel 720¹. § 1. Artikli 720 lõike 1 säte ei välista laenuandja õigust nõuda laenusaajalt intressi ja muid kui intressikuluseid vastavalt järgmistele sätetele.

§ 2. Sularahalaenu lepingu sõlmimisega seotud muud kui intressiga seotud kulud on järgmised ning tulenevad sellest või muust lepingust või mis tahes muust õiguslikust tehingust:

- 1) marginaalid, vahendustasud või tasud, mis on seotud laenulepingu ettevalmistamise, laenu andmise või käitlemisega või samalaadsete kuludega,
- 2) tasud, mis on seotud laenu tagasimaksmise kuupäeva edasilükkamise, hilinenud tagasimaksmise või samalaadsete kuludega,
- 3) lisateenuste kulud, eelkõige kindlustuskulud, laenu tagasimaksmise seadmisega seotud kulud, laenuvõtja kohta teabe saamise kulud, kui need on vajalikud lepingu sõlmimiseks,

– välja arvatud notaritasud ja avalik-õiguslikud sissemaksed, mida pooled peavad lepingu sõlmimisel tasuma.

§ 3. Kui lepingu sõlmimisel esindab krediidiandjat agent või muu isik, kelle kaudu laenuandja sõlmib lepingu või kelle kaudu ta oma kohustust täidab, hõlmavad laenulepingu sõlmimisega seotud muud kui intressikulud ka agendi või isiku tasu, tingimusel et selle maksab laenuvõtja.

¹ Seadus muudab järgmisi seadusi: 23. aprilli 1964. aasta tsiviilseadustik, 17. novembri 1964. aasta tsiviilkohtumenetluse seadustiku seadus, 6. juuni 1997. aasta karistusseadustik, 29. augusti 1997. aasta pangandusseadus, 21. juuli 2006. aasta finantsturu järelevalve seadus, 5. novembri 2009. aasta ühistute hoiuste ja krediidiühistute seadus, 12. mai 2011. aasta tarbijalaenu seadus, 23. oktoobri 2014. aasta pöördhüpoteeklaenu seadus ning 23. märtsi 2017. aasta hüpoteeklaenu vahendajate ja -agentide järelevalve seadus.

² Käesolevast määrusest teatati Euroopa Komisjonile 27. detsembril 2021 numbri 2021/900/PL all vastavalt ministrite nõukogu 23. detsembril 2002. aasta määruse (normidest ja õigusaktidest teatamise siseriikliku süsteemi toimimise kohta) (Poola ametlik väljaanne, punkt 2039 ja 2004. aasta väljaanne, punkt 597) paragrahvile 4, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (kodifitseeritud tekst) (ELT L 241, 17.9.2015, lk 1).

Artikkel 720₂. § 1. Kui erisätetes ei ole sätestatud teisiti, ei tohi füüsilise isikuga sõlmitud sularahalaenu lepingu muude kui intressikulude kogusumma, mis ei ole otseselt seotud tema äri- või kutsetegevusega, ületada valemis täpsustatud muude kui intressikulude maksimumsummat:

$$MKP = K \times n/R \times 20\%$$

kus toodud tähistel all mõeldakse järgmist:

MKP – maksimaalne intressivabade kulude summa,

K – laenu kogusumma, mis ei sisalda kaasrahastatud laenukulusid, mille krediidiandja lepingu alusel laenuvõtjale vabastab,

n – tagasimakseperiood päevades alates laenu vabastamise kuupäevast,

R – päevade arv aastas.

§ 2. Lõikes 1 osutatud muud kui intressikulud ei tohi ületada 25% laenu kogusummast kogu laenu tagasimakseperioodi jooksul.

§ 3. Kui muud kui intressikulud ületavad lõigetes 1 või 2 sätestatud muude kui intressikulude maksimumsummat, makstakse muud kui intressikulud maksimumsumma ulatuses.

§ 4. Lepingutingimused ei tohi välistada ega piirata muude kui intressikulude maksimumsummat käsitlevaid sätteid, isegi kui valitakse välisriigi õigus. Sellisel juhul kohaldatakse seaduses sätestatud.

Artikkel 720₃. § 1. Kui laenusaja kohustub seoses artiklis 720₂ §-s 1 nimetatud lepingu sõlmimisega andma tagatise laenu tagasimaksmiseks, täpsustatakse kohustus lepingus. Sellisel juhul märgitakse lepingus tagatise tagamise viis ja vajaduse korral tagatise objektiks olev vara või õigus ning selle väärtus või tagatise summa, mis on kindlaks määratud teisiti.

§ 2. Õigustehing, mis nõuab lõikega 1 vastuolus oleva tagatise esitamist, on kehtetu.

§ 3. Artikli 720₂ §-s 1 nimetatud nõuete tagatise summa ei tohi ületada laenu väärtuse summat, millele on liidetud laenu andmise perioodi eest otse sellelt summalt arvutatud maksimaalne intress, laenusummalt kuni kuue kuu jooksul arvutatud maksimaalne viivis ja intressiga mitteseotud kulude maksimumsumma, kui erisättes ei ole sätestatud teisiti.

§ 4. Lõikeid 1–3 ei kohaldata hüpoteegi või registreeritud pandi vormis tagatise suhtes.

Artikkel 720₄. Enne artiklis 720₂ § 1 osutatud lepingu sõlmimist teavitab krediidiandja laenuvõtjat üheselt mõistetaval ja arusaadaval viisil muude kui intressikulude kogusummast, intressisummast ja intressisummast, mida ta peab maksma seoses lepingu sõlmimisega.

Artikkel 720₅. § 1. Artiklis 720₂ § 1 osutatud laenu ennetähtaegse tagastamise korral ei või enne lepingus märgitud tähtaega nõuda intressi järelejäänud ajavahemiku eest kuni selle perioodi lõpuni, milleks laen lepingu alusel anti.

§ 2. Kui artikli 720₂ § 1 viidatud laen makstakse tagasi enne lepingus sätestatud tähtaega, vähendatakse muid kui intressikulusid kulude võrra, mis on seotud ajavahemikuga, mille jooksul lepingu tähtaega on lühendatud, isegi kui laenuvõtja kandis need kulud enne tagasimaksmist.“;

2) artikli 724 järele lisatakse järgmine artikkel 724₁:

„Artikkel 724₁. § 1. Artiklite 720₁–720₅ sätteid kohaldatakse vastavalt lepingutele, mida ei reguleerita muude sätetega, mille kohaselt kantakse rahasumma üle füüsilisele isikule, kellel on kohustus see tagasi maksta ja mis ei ole otseselt seotud selle isiku äri- või kutsetegevusega.

§ 2. Artiklite 720₁–720₅ sätteid kohaldatakse vastavalt ka lepingutele, mida ei reguleerita muude sätetega, füüsilisele isikule võlgade või muude omandiõiguste tasu eest üleandmise kohta, mille väärtus on määratud rahasummaga, millega kaasneb tagasimaksmise kohustus, tingimusel et need lepingud ei ole seotud selle isiku äri- või kutsetegevusega. Sellisel juhul tähendab laenu koguväärtus kõnealuste nõuete või õiguste väärtust määruse vastuvõtmise kuupäeva seisuga.“.

Artikkel 2. 17. novembri 1964. aasta tsiviilkohtumenetluse seadustiku seaduses (Poola 2021. aasta ametlik väljaanne, punkt 1805, muudetud kujul³⁾) tehakse järgmised muudatused:

1) Artiklis 777:

a) lõikele 2 lisatakse teine lause järgmises sõnastuses:

„Sellisel juhul märgitakse notariaalaktsi õigussuhe, mille suhtes võlgnik sundtäitmisele allub, võlgniku kohustuse tekkimise kuupäev, selle sisu ning vastastikustest kokkulepetest tulenevate kohustuste puhul ka võlausaldaja kasu koos selle täitmise kuupäevaga.“

b) § 2 järele lisatakse järgmine § 21 järgmises sõnastuses:

„§ 21. Kui nõuete tagamiseks, mis tulenevad füüsilise isiku poolt sellise laenulepingu sõlmimisest, mis ei ole otseselt seotud tema äri- või kutsetegevusega, või selle isiku poolt muu lepingu sõlmimisest, mille suhtes kohaldatakse vastavalt laenu käsitlevaid sätteid, esitatakse tähtsustavaldus, ei tohi võlgniku poolt sundtäitmisele kuuluv rahasumma ületada laenusummat, millele on liidetud laenu andmise perioodi eest otse sellelt summalt arvutatud maksimaalne intress, laenusummalt arvutatud viivise ülemmäär kuni kuue kuu kohta ja 23. aprilli 1964. a tsiviilkoodeksi artiklis 720¹ sätestatud intressita kulude maksimumsumma.“;

2) artiklisse 781 lisatakse pärast § 13 järgmine § 14:

„§ 14. Artikli 777 lõike 1 punktides 4–6 või lõikes 2 osutatud täitekorralduse taotlusele tuleks seoses füüsilise isikuga sõlmitud rahalise laenu andmisega, mis ei ole otseselt seotud selle isiku äri- või kutsetegevusega, lisada dokument, mis tõendab laenu andmist laenuvõtjale või tema määratud isikule.“.

Artikkel 3. 6. juuni 1997. aasta karistusseadustikku (Poola 2022. aasta ametlik väljaanne, punktid 1138, 1726 ja 1855) lisatakse artiklile 115 järgmine § 25 järgmises sõnastuses:

„§ 25. Muud kui intressikulud on järgmised:

- 1) marginaalid, vahendustasud või tasud, mis on seotud sellise lepingu ettevalmistamisega, millest rahalise kasu andmine tuleneb, või sellise hüve maksmisega või selliste kokkulepete käsitlemisega või muude selliste kuludega,
- 2) tasud, mis on seotud antud rahalise hüvitise tagasimaksmise kuupäeva edasilükkamisega, selle hilinenud tagasimaksmisega või muude selliste kuludega,
- 3) lisateenuste kulud, eelkõige kindlustuskulud, kulud, mis on seotud hüvitiste rahalise tagasimaksmise tagatise koostamisega, rahalise kasu andmisega seotud teabe hankimise kulud, kui need kulud on vajalikud punktis 1 osutatud lepingute sõlmimiseks,
- 4) tasu isikule, kes on esindanud rahalisi hüvitisi andvat isikut punktis 1 osutatud lepingute sõlmimisel või kelle kaudu teenuseosutaja on need lepingud sõlminud või esitanud, mida maksab otseselt isik, kellele teenust osutati,

välja arvatud notaritasud ja avalik-õiguslikud tasud, mida punktis 1 nimetatud lepingute pooled on kohustatud maksma seoses nende lepingute sõlmimisega.“.

Artikkel 4. 29. augusti 1997. aasta pangandusseadusesse (Poola 2022. aasta ametlik väljaanne, punkt 2324, muudetud kujul) tehakse järgmised muudatused:

1) artikli 48k lõige 2 sõnastatakse järgmiselt:

„2. Artikleid 1–7, artikleid 9–11, artikli 40a lõiget 1, artikleid 49–70, artikleid 73–78b, artikleid 80–95, artikleid 101–112, artiklit 112c, artiklit 112d, artiklit 124, artiklit 124a, artikli 133 lõiget 3, artiklit 137, artiklit 138, artikli 139 lõikeid 1, 2 ja 3, artiklit 141 ja artikli 171 lõikeid 4–7 kohaldatakse vastavalt krediidiastutuste filiaalide suhtes.“;

2) Artikli 78a järele lisatakse artikkel 78b, mis sõnastatakse järgmiselt:

„Artikkel 78b. Panga antud laenulepingu ja rahalaenu suhtes ei kohaldata tsiviilseadustiku artiklite 720²–720⁵ sätteid.“;

³⁾ Nimetatud seaduse konsolideeritud teksti muudatused avaldati 2021. aasta ametliku väljaande punktides 1981, 2052, 2262, 2270, 2289, 2328 ja 2459; 2022. punktides 1, 366, 480, 807, 830, 974, 1098, 1301, 1371, 1692, 1855, 1967, 2127, 2140 ja 2180.

- 3) artikli 105 lõike 4 punktis 5 asendatakse punkt semikooloniga ja lisatakse järgmine punkt 6:

„6) riigi makseasutused, väikesed makseasutused, riiklikud e-raha asutused, Euroopa Liidu makseasutused või Euroopa Liidu e-raha asutused 19. augusti 2011. aasta makseteenuste seaduse tähenduses, mis annavad selle seaduse artikli 74 lõikes 3 nimetatud makselaenu – pangasaladusena käsitatav teave ulatuses, mis on vajalik 12. mai 2011. aasta tarbijakrediidiseaduse artiklis 9 nimetatud tarbija krediitdivõimelisuse hindamiseks.“.

Artikkel 5. 21. juuli 2006. aasta finantsturujärelevalve seadust (Poola 2022. aasta ametlik väljaanne, punktid 660, 872, 1488, 1692 ja 2185) muudetakse järgmiselt:

- 1) artikli 1 lõike 2 punktis 12 asendatakse punkt semikooloniga ja lisatakse järgmine punkt 13:

„13) järelevalve laenuasutuste üle vastavalt 12. mai 2011. aasta tarbijalaenu seadusele (Poola 2022. aasta ametlik väljaanne, punktid 246 ja 2339).“;

- 2) artikli 6b lõike 1 esimeses lauses asendatakse sõnad „või 19. augusti 2011. aasta makseteenuste seaduse artiklite 150 ja 151“ sõnadega „19. augusti 2011. aasta makseteenuste seaduse artiklite 150 ja 151 või 12. mai 2011. aasta tarbijalaenu seaduse artiklite 59h ja 59i“.

Artikkel 6. 5. novembri 2009. aasta ühistute hoiuste ja krediidiühistute seaduse (Poola 2022. aasta ametlik väljaanne, punktid 924, 1358, 1488 ja 1933) artikli 36 lõiked 1a ja 2 sõnastatakse järgmiselt:

„1a. 29. augusti 1997. aasta pangandusseaduse artikli 75c lõikeid 1–5 ja artiklit 78b kohaldatakse vastavalt ühistute hoiuste ja krediidiühistute sõlmitud laenulepingutele.

2. 29. augusti 1997. aasta pangandusseaduse artiklite 69, 70, 74–78 ja 78b sätteid kohaldatakse vastavalt ühistute hoiuste ja krediidiühistute sõlmitud laenulepingutele.“.

Artikkel 7. 12. mai 2011. aasta tarbijalaenu seadust (Poola 2022. aasta ametlik väljaanne, punkt 246) muudetakse järgmiselt:

- 1) artiklis 5

- a) punkti 2a alapunkti c punkt asendatakse semikooloniga ning lisatakse punkt d järgmises sõnastuses:

„d) riiklik makseasutus, väike makseasutus, riiklik e-raha asutus, ELi makseasutus või ELi e-raha asutus 19. augusti 2011. aasta makseteenuste seaduse tähenduses (2021. aasta ametlik väljaanne, punktid 1907, 1814 ja 2140 ning 2022. aasta väljaanne, punkt 1488) ulatuses, milles ta annab kõnealuse seaduse artikli 74 lõikes 3 osutatud makselaenu;“;

- b) punkti 3 järele lisatakse järgmine punkt 3a:

„3a) seotud isik – seotud isik komisjoni 3. novembri 2008. aasta määruse (EÜ) nr 1126/2008 (millega võetakse vastu teatavad rahvusvahelised raamatupidamisstandardid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1606/2002) (ELT L 320, 29.11.2008, lk 1, muudetud kujul⁴);“;

⁴ Kõnealuse määruse muudatused avaldati ELTs L 338, 17.12.2008, lk 10, 17, 21 ja 25, ELT L 339, 18.12.2008, lk 3, ELT L 17, 22.1.2009, lk 23, ELT L 21, 24.1.2009, lk 10 ja 16, ELT L 80, 26.3.2009, lk 5, ELT L 139, 5.6.2009, lk 6, ELT L 149, 12.6.2009, lk 6 ja 22, ELT L 191, 23.7.2009, lk 5, ELT L 239, 10.9.2009, lk 48, ELT L 244, 16.9.2009, lk 6, ELT L 311, 26.11.2009, lk 6, ELT L 312, 27.11.2009, lk 8, ELT L 314, 1.12.2009, lk 15, 21 ja 43, ELT L 347, 24.12.2009, lk 23, ELT L 77, 24.3.2010, lk 33 ja 42, ELT L 157, 24.6.2010, lk 3, ELT L 166, 1.7.2010, lk 6, ELT L 186, 20.7.2010, lk 1 ja 10, ELT L 193, 24.7.2010, lk 1, ELT L 46, 19.2.2011, lk 1, ELT L 305, 23.11.2011, lk 16, ELT L 146, 6.6.2012, lk 1, ELT L 360, 29.12.2012, lk 1, 78 ja 145, ELT L 61, 5.3.2013, lk 6, ELT L 90, 28.3.2013, lk 78, ELT L 95, 5.4.2013, lk 9, ELT L 312, 21.11.2013, lk 1, ELT L 346, 20.12.2013, lk 38 ja 42, ELT L 175, 14.6.2014, lk 9, ELT L 365, 19.12.2014, lk 120, ELT L 5, 9.1.2015, lk 1 ja 11, ELT L 306, 24.11.2015, lk 7, ELT L 307, 25.11.2015, lk 11, ELT L 317, 3.12.2015, lk 19, ELT L 330, 16.12.2015, lk 20, ELT L 333, 19.12.2015, lk 97, ELT L 336, 23.12.2015, lk 49, ELT L 257, 23.9.2016, lk 1, ELT L 295, 29.10.2016, lk 19, ELT L 323, 29.11.2016, lk 1, ELT L 291, 9.11.2017, lk 1, 63, 72, 84 ja 89, ELT L 34, 8.2.2018, lk 1, ELT L 55, 27.2.2018, lk 21, ELT L 72, 15.3.2018, lk 13, ELT L 82, 26.3.2018, lk 3, ELT L 87, 3.4.2018, lk 3, ELT L 265, 24.10.2018, lk 3, ELT L 39, 11.2.2019, lk 1, ELT L 72, 14.3.2019, lk 6, ELT L 73, 15.3.2019, lk 93, ELT L 316, 6.12.2019, lk 10, ELT L 318, 10.12.2019, lk 74, ELT L 12, 16.1.2020, lk 5, ELT L 127 z 22.4.2020, lk 13, ELT L 331, 12.10.2020, lk 20, ELT L 425, 16.12.2020, lk 10, ELT L 11, 14.1.2021, lk 7, ELT L 234, 2.7.2021, lk 90 ja ELT L 305, 31.8.2021, lk 17.

2) Artikli 9 järele lisatakse artikkel 9a järgmises sõnastuses:

„Artikkel 9a. 1. Laenuasutus seab tarbijalaenu andmise tingimuseks positiivse hinnangu krediitdivõimele.

2. Krediitdivõimelisust hinnatakse usaldusväärsete teenuseosutajate poolt kättesaadavaks tehtud andmete analüüsi alusel, mis koguvad ja töötlevad hindamiseks vajalikke andmeid, eelkõige:

- 1) 29. augusti 1997. aasta pangandusseaduse artikli 105 lõikes 4 osutatud asutused või
- 2) 9. aprilli 2010. aasta äriteabe jagamise ja majandusandmete vahetamise seaduses osutatud äriinfobürood.

3. Kui lõikes 2 osutatud andmete analüüs ei võimalda hinnata krediitdivõimelisust ja laenuasutusel ei ole muid usaldusväärseid andmeid, mis võimaldaksid sellist hindamist teha, kogutakse tarbijalt selle hinnangu tegemiseks aruanne tarbija sissetuleku ja püsivate majapidamiskulude kohta koos tarbija sissetulekut kinnitavate dokumentidega. Avaldus koos esimeses lauses nimetatud dokumentidega tuleb tarbijalt sisse nõuda igal juhul, kui laenu kogusumma ületab kahekordse tööpalga alammäära, mis on kindlaks määratud 10. oktoobri 2002. aasta töö miinimumpalga seaduse (Poola ametlik väljaanne 2020, punkt 2207) alusel.

4. Tarbija avaldus koos lõike 3 all krediidiandjalt saadud teabega lisatakse tarbija laenulepingule. Laenuasutus säilitab andmeid, mis on laenuasutuse saadud tarbija krediitdivõimelisuse hindamise aluseks, kolme aasta jooksul alates nende omandamist õigussuhte lõppemise kuupäevast. Kohustus tõendada, et laenuasutus on hinnanud krediitdivõimelisust kooskõlas lõike 2 nõuetega, lasub laenuasutusel või tema õigusjärglastel.

5. Kui laenuasutus on andnud tarbijalaenu lõigete 1 ja 2 sätteid rikkudes või kui tarbija avaldusest ja laenuasutuse saadud teabest ilmneb, et tarbija laenulepingu sõlmimise kuupäeval oli tarbijal rohkem kui kuus kuud võlgnevusi seoses muu sularahakohustusega ning tarbijalaenu ei kasutatud nende võlgnevuste tagasimaksmiseks, siis:

- 1) lepingust tulenevate nõuete loovutamine üleandmise teel või muul viisil on kehtetu;
- 2) nõude sissenõudmine on lubatav alles pärast varasema kohustuse täieliku tagasimaksmise kuupäeva, selle lõppemist või pärast seda, kui kohus on lõplikult kindlaks teinud, et kohustust ei ole olemas, ilma et nõude realiseerimise ja selle sissenõudmise keeld peataks aegumistähtaega. Ajavahemiku eest, mil nõuet ei saa käsutada ega sisse nõuda, ei või lisada intressi ega muid nõudega seotud tasusid.

6. Lõike 5 lõikes 2 nimetatud asjaolusid uurib kohus tarbija väite alusel.

7. Lõike 3 ja 5 sätteid ei kohaldata, kui lepingus sätestatud mitteintressiliste laenukulude ja intresside kogusumma on väiksem kui pool artikli 36a lõikes 1 osutatud mitteintressiliste laenukulude maksimaalsest summast ja 23. aprilli 1964. aasta seaduse (tsiviilseadustik) artikli 359 §-s 21 osutatud maksimaalsest intressisummast.

8. Tarbijalaenu andnud laenuasutus esitab laenu andmise kohta viivitamata teabe 29. augusti 1997. aasta pangandusseaduse artikli 105 lõikes 4 osutatud asutusele. Teave laenuvõlgnevuste kohta edastatakse nendele asutustele või 9. aprilli 2010. aasta majandusteabe ja majandusandmete vahetamise seaduses osutatud äriinfobüroole. Teabe esitamise eest tasu ei võeta.“;

3) artikli 30 lõike 1 punkti 10 järele lisatakse järgmine punkt 10a järgmises sõnastuses:

„10a) pangakonto number laenu tagasimaksmiseks, kui lepinguga on ette nähtud, et tarbija maksab osamaksed ise;“;

4) artiklis 36a:

a) lõige 1 sõnastatakse järgmiselt:

„1. Laenu maksimaalne muu kui intressikulu laenude puhul, mille tagasimakseperiood on vähemalt 30 päeva, arvutatakse järgmise valemi abil:

$$MPKK = (K \times 10\%) + (K \times n/R \times 10\%)$$

kus toodud tähistel all mõeldakse järgmist:

MPKK – intressiga mitteseotud laenukulude maksimaalne summa,

K – laenu kogusumma,

n – tagasimakse periood päevades,

R – päevade arv aastas.“;

- b) lõike 1 järele lisatakse järgmine lõige 1a, mis sõnastatakse järgmiselt:

„1a. Laenu maksimaalne muu kui intressikulu laenude puhul, mille tagasimakseperiood on lühem kui 30 päeva, arvutatakse järgmise valemi abil:

$$MPKK = K \times 5\%$$

kus toodud tähistel all mõeldakse järgmist:

MPKK – muude kui intressikulude maksimaalne summa,

K – laenu kogusumma.”,

- c) lõigete 2 ja 3 sõnastus on järgmine:

„2. Laenu muud kui intressikulud ei tohi ületada 45% laenu kogusummast.

3. Tarbijakrediidilepingust tulenevaid laenu muid kui intressikulusid ei maksta osas, mis ületab lõigetes 1–2 sätestatud viisil arvatatud muude kui intressikulude maksimumsummat.“;

- d) lisatakse lõige 4 järgmises sõnastuses:

„4. Tsiviilseadustiku artikleid 720²–720⁵ ei kohaldata laenuasutuse poolt käesoleva seaduse sätete alusel antud rahalise laenulepingu suhtes.“;

- 5) artiklis 36c asendatakse loetelu sissejuhatus järgmisega:

„Kui krediidiandja või temaga seotud üksus on andnud täiendavaid laene tarbijale, kes ei ole laenu täielikult tagasi maksnud 120 päeva jooksul alates esimese laenu väljamaksmise kuupäevast:“;

- 6) Artiklit 59a muudetakse järgmiselt:

- a) lõigete 1 ja 2 sõnastus on järgmine:

„1. Laenuasutus võib tegutseda ainult aktsiaseltsi või piiratud vastutusega äriühingu vormis, kui loodud on nõukogu.

2. Laenuasutuse minimaalne aktsiakapital on 1 000 000 Poola zlotti.“,

- b) lõige 4 sõnastatakse järgmiselt:

„4. Ainult isik, keda ei ole juriidiliselt süüdi mõistetud dokumentide usaldusväärsuse, vara, äritegevuse, raha ja väärtpaberitega kauplemise või maksukuritegude eest, võib olla laenuasutuse juhatuse, nõukogu või volitatud esindaja liige.“

- c) lõike 5 punktis 1 asendatakse sõnad „juhatuse ja nõukogu ning auditikomitee liikmete“ sõnadega „juhatuse ja nõukogu liikmete“;

- 7) artikli 59ac lõige 3 sõnastatakse järgmiselt:

„3. Lõikes 1 osutatud taotlusele lisatakse riikliku karistusregistri tõend, mis kinnitab, et laenuasutuse juhatuse, nõukogu või volitatud esindaja liikmel ei ole artikli 59a lõikes 4 osutatud süütegude eest karistusregistrit, ning lõikes 1 osutatud taotlusele lisatakse dokumendid, mis tõendavad, et krediidiandjate registrisse kandmist taotlev üksus täidab artikli 59a lõigetes 1 ja 2 osutatud tingimusi.“;

- 8) artikli 59ae lõike 2 punktis d asendatakse punkt semikooloniga ning punkt 3 sõnastatakse järgmiselt:

„3) märkus registrist kustutamise kohta.“;

- 9) artikli 59ag lõige 2 sõnastatakse järgmiselt:

„2. Poola Finantsinspeksioon kustutab viivitamata laenuasutuste registrist kande üksuse kohta, mis ei vasta enam artiklis 59a nimetatud tingimustele või mis on kustutatud riikliku kohturegistri ettevõtjate registrist.“;

- 10) artikli 59c järele lisatakse järgmised artiklid 59ca–59cc ja sõnastatakse järgmiselt:

„Artikkel 59ca. 1. Laenuasutuste poolt tarbijalaenu andmiseks eraldatud vahendeid ei tohi saada tegevusest, mis seisneb teiste füüsiliste isikute, juriidiliste isikute või juriidilise isiku staatusega organisatsiooniliste üksuste vahendite kogumises, sealhulgas võlakirjade või muude võlainstrumentide ja dokumenteerimata allikate emiteerimises.

2. Krediidiandjate poolt tarbimislaenu andmiseks eraldatud vahendid võivad pärineda pangalaenust või seotud üksuste laenudest, tingimusel et selliseid laene andvad seotud üksused ei kogu raha lõikes 1 sätestatud viisil.

Artikkel 59cb. 1. Laenuasutus vastutab oma töötajate tegevuse või tegevusetuse kaudu antud tarbijalaenude eest, laenuvahendajate, kelle kaudu ta annab tarbijalaene, või muude tema nimel tarbijalaenude andmisega seotud ettevõtjate tegevuse või tegevusetuse eest laenuvõtjate ees seoses tema tegevusega, sealhulgas seoses laenuvõtja nõudmisega maksta intressi või muid kulusid, mis on suuremad kui lubatud, või lepingu sõlmimisega, mis kohustab laenuvõtjat seda tegema laenuasutusega.

2. Lõikes 1 osutatud kohustust ei või välistada ega piirata.

Artikkel 59cc. Kohustus tõendada, et laenuasutus on nõuetekohaselt täitnud oma seadusjärgsed kohustused tarbijate ees, jääb selle asutuse kanda.“;

11) Artiklis 59d

a) sõnastatakse lõige 1 järgmiselt:

„1. Üksus, mis on asutatud muu Euroopa Liidu liikmesriigi kui Poola Vabariigi, Šveitsi Konföderatsiooni või Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osaliseks oleva Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) liikmesriigi territooriumil, võib kooskõlas seaduses sätestatud eeskirjadega tegutseda Poola Vabariigi territooriumil tarbijalaenude andmise valdkonnas, kui ta vastab artikli 59a lõigetes 2–4 osutatud tingimustele.“;

b) lõiked 1a ja 1b lisatakse lõike 1 järele ja sõnastatakse järgmiselt:

„1a. Lõikes 1 nimetatud üksus teavitab Poola Finantsinspeksiooni kavatsusest alustada Poola Vabariigi territooriumil tarbijalaenude andmist hiljemalt kaks kuud enne selle tegevuse alustamist.

1b. Lõikes 2 osutatud teates määrab lõikes 1 osutatud üksus kindlaks lõikes 1 osutatud pädevad riiklikud järelevalveasutused, kes on määratud teostama järelevalvet selle üksuse üle seoses tarbijalaenuäri, või teatab, et lõikes 1 osutatud riigi õigusaktides ei ole selliste asutuste määramist ette nähtud.“;

12) artikli 59de lõige 2 sõnastatakse järgmiselt:

„2. Poola Finantsinspeksioon kustutab viivitamata registrist kande üksuse kohta, mis ei vasta enam artikli 59da lõikes 2 nimetatud tingimustele või mis on kustutatud ettevõtjate registrist riiklikus kohturegistris või majandustegevuse keskregistrist ja majandustegevuse andmete keskregistrist.“;

13) peatüki 5aa järele lisatakse järgmine peatükk 5ab järgmises sõnastuses:

„Peatükk 5ab.

Järelevalve laenuasutuste tegevuse üle

Artikkel 59df. 1. Laenuasutuste tegevuse üle tarbijalaenude andmise valdkonnas viib järelevalvet läbi Poola Finantsinspeksioon.

2. Laenuasutuse tegevuse järelevalve eesmärk on kontrollida ja jõustada selle tegevuse vastavust seadusele.

Artikkel 59dg. 1. Laenuasutus esitab Poola Finantsinspeksioonile kvartali- ja aastaaruanded tarbimislaenude kohta, sealhulgas järgmise teabe:

- 1) väljastatud tarbijalaenud, sealhulgas nende arv, võttes arvesse artiklis 36b osutatud laenude arvu, väärtust, ajastust ja valuutastruktuuri ning tagasimaksete hilinemist;
- 2) sõlmitud tarbijakrediidilepingud, sealhulgas nende arv, liigid ja staatus;
- 3) klientide arv, kellele tarbijalaen anti, võttes arvesse nende klientide arvu, kellele anti artiklis 36b osutatud laenu;
- 4) kogu tulu, mis saadakse tarbijalaenude andmisest koos eraldi tuluga, mis on saadud seoses laenu muude kui intressikuludega;
- 5) bilanss, milles on näidatud tarbimislaenudega seotud tegevuse rahastamisallikad;
- 6) artikli 59a lõikes 4 osutatud isikud ja teave nende vastavuse kohta käesolevas sättes sätestatud nõuetele.

2. Lõikes 1 nimetatud aruanded esitatakse Poola Finantsinspeksioonile elektrooniliselt ainult Poola Finantsinspeksiooni esitatud aruandlusvormide ja sidekanalite kaudu.

3. Finantseerimisasutuste minister määrab määrusega kindlaks lõikes 1 nimetatud teabe esitamise üksikasjaliku ulatuse ja tähtjad ning aruandevormid, et tagada Poola Finantsinspeksioonile juurdepääs laenuasutuse tegevuse tõhusaks järelevalveks vajalikele andmetele.

Artikkel 59dh. 1. Järelevalve raames võib Poola Finantsinspeksioon:

- 1) nõuda, et laenuasutus esitaks või esitaks korrapäraselt teavet, dokumente või andmeid, mis on vajalikud artikli 59df lõikes 2 osutatud eesmärgil, välja arvatud artikli 59dg lõikes 1 osutatud teave;
- 2) anda laenuasutusele soovitusi, et tagada tarbijalaenude andmise toimingute vastavus seadusele.

2. Järelevalve raames rakendatavad meetmed ei piira laenuasutuste poolt seaduse alusel sõlmitud lepingute kohaldamist.

Artikkel 59di. 1. Kui leitakse, et laenuasutus ei täida artikli 59dg lõikes 1 või artikli 59dh lõike 1 punktis 1 osutatud teavitamiskohustust või täidab seda ebaõigelt või ei ole täitnud artikli 59dh lõike 1 punktis 2 osutatud soovitusi ettenähtud tähtaja jooksul, ning kui leitakse, et laenuasutuse tegevus, sealhulgas laenuvahendaja osalusel toimuv tegevus toimub seadust või seaduses sätestatud tingimusi rikkudes, võib Poola Finantsinspeksioon:

- 1) määrata laenuasutuse juhatuse liikmele, kes on tuvastatud eeskirjade eiramiste eest otseselt vastutav, kuni 150 000 Poola zloti suuruse halduskaristuse;
- 2) määrata laenuasutusele haldustrahvi kuni 15 000 000 Poola zlotti;
- 3) taotleda laenuasutuse pädevalt organilt punktis 1 osutatud juhatuse liikme ametist vabastamist;
- 4) peatada punktis 1 osutatud haldusnõukogu liikme tegevuse, kuni on tehtud otsus punktis 3 osutatud taotluse kohta; peatamine hõlmab kõnealuse üksuse omandiõiguste ja kohustustega seotud otsuste tegemisest kõrvalejätmist;
- 5) kustutada laenuasutuse laenuasutuste registrist ja, kui see on samaaegselt kantud laenuvahendajate registrisse, ka sellest registrist.

2. Lõikes 1 osutatud karistusi kohaldatakse haldusotsuse alusel.

3. Haldusotsused lõike 1 punktides 3–5 osutatud küsimustes on viivitamata täitmisele pööratavad.

4. Lõike 1 punktis 1 nimetatud rahalise halduskaristuse võib määrata ka pärast nende kui juhatuse liikmete ametikohustuste lõppemist, kui rikkumine leidis aset selle ülesande täitmise käigus.

5. Paragrahvi 1 lõikes 2 osutatud rahalise halduskaristuse võib määrata ka siis, kui üksus kustutatakse laenuasutuste registrist.

6. Lõike 1 punktides 1 ja 2 osutatud rahaliste halduskaristuste suhtes kohaldatakse 14. juuni 1960. aasta haldusmenetluse seadustiku seaduse (Poola 2022. aasta ametlik väljaanne, punktid 2000 ja 2185) IVa jao sätteid.

7. Poola Finantsinspeksioon teeb teatavaks teabe lõikes 1 nimetatud karistuste kohaldamise kohta, välja arvatud juhul, kui sellise teabe avalikustamine kahjustaks ebaoproportsionaalselt asjaomaste poolte õiguslikke huve. Isiku nimi, kellele määratakse lõike 1 lõikes 1 või 4 nimetatud trahv, avalikustatakse, kui asja kohta on tehtud lõplik otsus.

8. Lõikes 7 nimetatud teave on Poola Finantsinspeksiooni veebilehel kättesaadav viie aasta jooksul alates selle jagamise kuupäevast, välja arvatud see, et teave selle isiku nime kohta, kellele karistus on määratud, on sellel veebilehel kättesaadav ühe aasta jooksul.

Artikkel 59dj. 1. Teave, mis on saadud või loodud seoses järelevalve teostamisega, mille andmine, avalikustamine või kinnitamine võib kahjustada nende üksuste õiguslikult kaitstud huve, keda see teave otseselt või kaudselt puudutab, või raskendada järelevalvet laenuasutuste üle, käsitatakse ametisaladusena, mis on kaitstud 21. juuli 2006. aasta finantsturu järelevalve seaduse artikli 16 kohaselt (Poola 2022. aasta ametlik väljaanne, punktid 660, 872, 1488, 1692, 2185 ja 2339).

2. Lõikes 1 osutatud saladuse kaitsmise kohustus ei mõjuta järgmist:

- 1) teabe andmine, mis on vajalik artikli 59df lõikes 2 osutatud eesmärgi saavutamiseks;
- 2) teabe andmine artiklis 59dk osutatud olukordades;
- 3) kuriteokahtluse teate esitamine;
- 4) teabe edastamine isikule, asutusele või muule üksusele eraldi sätete alusel.

3. Eraldi sätete alusel kaitstava teabe puhul ei riku Poola Finantsinspeksiooni poolt lõikes 1 nimetatud teabe esitamine ja edastamine nendes sätetes sätestatud kaitsepõhimõtteid.

Artikkel 59dk. 1. Poola Finantsinspeksioon võib anda teavet, mis on saadud või loodud seoses seadusest tulenevate ülesannete täitmisega:

- 1) pädevatele järelevalveasutustele artiklis 59dm osutatud juhtudel;
- 2) Euroopa Liidu asutustele ja institutsioonidele, kes on pädevad tarbijalaenugevusega seotud ning seda tegevust teostavate üksuste järelevalve küsimustes.

2. Lõikes 1 osutatud teave esitatakse, kui:

- 1) esitatud teavet kasutatakse üksnes nende asutuste ülesannete täitmiseks, mis on seotud tarbijalaenu andmisega või sellist tegevust teostavate üksuste järelevalvega;
- 2) on tagatud, et saadud teabe edastamine väljaspool neid asutusi on võimalik ainult Poola Finantsinspeksiooni eelneval nõusolekul;
- 3) see ei piira eraldi sätetest tuleneva teabe kaitset.

Artikkel 59dl. 1. Kui tehakse kindlaks, et artikli 59d lõikes 1 nimetatud üksus tegutseb Poola Vabariigis tarbijalaenu andmise valdkonnas, rikub seaduses sätestatud või tegutseb selles seaduses sätestatud tingimustega vastuolus, võib Poola Finantsinspeksioon:

- 1) paluda üksusel kirjalikult järgida Poola õiguse sätteid ja määrata kindlaks tähtaeg tuvastatud rikkumiste kõrvaldamiseks;
- 2) keelata üksuse tegevus Poola Vabariigi territooriumil seoses tarbijalaenu andmisega.

2. Lõike 1 punktis 2 osutatud karistust kohaldatakse haldusotsuse alusel. See otsus on viivitamata täitmisele pööratav. Otsuse teeb teatavaks Poola Finantsinspeksioon.

Artikkel 59dm 1. Selleks et tagada artikli 59d lõikes 1 osutatud üksuse tegevuse kooskõla seaduse sätetega ja artikli 59 dl lõikes 1 osutatud toimingute teostamine selle üksuse suhtes, võib Poola Finantsinspeksioon teha koostööd artikli 59d lõikes 1 osutatud riigi pädevate järelevalveasutustega, kui sellised asutused on määratud.

2. Poola Finantsinspeksioon võib teha koostööd artikli 59d lõikes 1 nimetatud riikide pädevate järelevalveasutustega, kui need asutused on määratud, seoses nende territooriumil tegutsevate laenuasutuste tegevusega.

3. Poola Finantsinspeksioon võib lõigetes 1 ja 2 nimetatud koostöö raames edastada pädevatele järelevalveasutustele taotluse korral või omal algatusel teavet, mis on saadud seadusest tulenevate ülesannete täitmisel, mis on vajalikud selle koostöö eesmärkide saavutamiseks.

Artikkel 59dn. Poola Finantsinspeksioon ja järelevalvet teostavad isikud ei vastuta kahju eest, mis tuleneb Poola Finantsinspeksiooni teostatava järelevalvega seotud õiguspärasest tegevusest või tegevusetusest.

Artikkel 59do. 1. Laenuasutused on kohustatud panustama järelevalvekulude katmisse aastas, mis ei ületa 0,5% eelmisel majandusaastal saadud tarbimislaenu andmise raames saadud laenuitoimingute tulude summast, kuid mitte vähem kui euro ekvivalendina. 5000 Poola zlotti, mis on arvatud Poola keskpanga poolt kohustuse tekkimisele eelneva aasta viimase tööpäeva keskmise euro vahetuskursi alusel.

2. Laenuasutused esitavad Poola Finantsinspeksioonile makse tegemise deklaratsioonid järelevalvekulude katmiseks. Kohaldatakse vastavalt artikli 59dg lõiget 2.

3. Peaminister määrab määrusega kindlaks:

- 1) maksetähtajad, lõikes 1 osutatud maksete summa ja arvutamise meetod,
- 2) lõikes 1 osutatud maksete arveldamise meetod ja tähtajad,
- 3) makse tegemise näidisdeklaratsiooni järelevalvekulude katmiseks

– tagamaks, et järelevalvekulude katmiseks ette nähtud sissemaksete summa ei suurendaks märkimisväärselt nende üksuste tegevuskulusid, kes on kohustatud neid tasuma, vajadus tagada järelevalve tõhusus ja võimalus esitada järelevalvekulude tasumise kohta deklaratsiooni elektroonilise dokumendina 17. veebruari 2005. aasta seaduse (avaliku sektori ülesandeid täitvate asutuste tegevuse arvutistamise kohta) artikli 3 lõike 2 tähenduses.

Artikkel 59dp. 1. Laenuasutus, kes ei ole täitnud artikli 59dg lõike 1 punktis 4 nimetatud kohustust, maksab Poola Finantsinspeksioonile Poola zlottides leppetrahvi ekvivalendis 5000 eurot. Trahvi tasumine ei vabasta artikli 59dg lõike 1 punktis 4 osutatud kohustusest.

2. Lõikes 1 osutatud summa eurodes väljendatud summa konverteeritakse Poola zlottides, kasutades keskmist euro vahetuskurssi, mille Poola keskpank on teatanud kohustuse tekkimise kalendriaastale eelneva aasta viimasel tööpäeval.

3. Kui Poola finantsjärelevalveasutus leiab, et laenuasutus ei ole täitnud artikli 59dg lõike 1 punktis 4 nimetatud kohustust, nõuab Poola Finantsinspeksioon asutuselt lõikes 1 nimetatud trahvitasu maksmist 30 päeva jooksul ning nõuab artikli 59dg lõike 1 punktis 4 nimetatud kohustuse viivitamatut täitmist, andes teavet lõike 1 teise lause sisu kohta.

4. Lõikes 1 nimetatud trahvisumma kuulub täitmisele 17. juuni 1966. aasta täitemenetluse seaduse (2022. aasta ametlik väljaanne, punkt 479, 1301, 1692, 1967, 2127 ja 2180) alusel.

5. Kui artikli 59dg lõike 1 punktis 4 osutatud kohustuse täitmata jätmisega kaasneb artikli 59di lõike 1 punktis 2 osutatud karistuse määramine krediidasutusele või investeerimisühingule, võetakse trahvisumma kindlaksmääramisel arvesse lõikes 1 osutatud trahvisummat.“;

14) Artikli 59i järele lisatakse artikkel 59j järgmises sõnastuses:

„Artikkel 59j. 1. Isikut, kes vastutab laenuasutuses Poola Finantsinspeksioonile teabe edastamise eest, esitab faktiliselt ebaõigedid andmeid või eksitab Finantsinspeksiooni, karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 Poola zlotti või kuni kaheaastase vangistusega või mõlemaga.

2. Kui teo toimepanija tegutseb tahtmatult, karistatakse teda rahatrahviga kuni 500 000 Poola zlotti või kuni üheaastase vangistusega või mõlemaga.“.

Artikkel 8. 23. oktoobri 2014. aasta ümberpööratud hüpoteekkrediidi seaduse (Poola 2022. aasta ametlik väljaanne, punkt 158) artikkel 3 sõnastatakse järgmiselt:

„Artikkel 3. Pöördhüpoteeklaenuga seotud küsimustes ei kohaldata 29. augusti 1997. aasta pangandusseaduse artikli 69 lõikeid 1 ja 2, artiklit 70, artikleid 74–75a, artikleid 76a, 77, 78 ja 78a ning 23. aprilli 1964. aasta tsiviilseadustiku seaduse artiklit 387¹ (Poola 2022. aasta ametlik väljaanne, punktid 1360, 2337 ja 2339).“.

Artikkel 9. 23. märtsi 2017. aasta hüpoteeklaenu ning hüpoteeklaenu vahendajate ja -agentide järelevalve seaduse (2022. aasta ametlik väljaanne, punkt 2245) artiklis 63:

1) lõike 3 punkti 2 alapunkti e täielik peatus asendatakse semikooloniga ning punkt 3 sõnastatakse järgmiselt:

„3) märkus laenuvahendajate registrist kustutamise kohta.“;

2) punkti 4 alapunkt 3 asendatakse semikooloniga ning punkt 4 sõnastatakse järgmiselt:

„4) märkus laenuvahendajate registrist kustutamise kohta.“.

Artikkel 10. 1. Enne käesoleva seaduse jõustumise kuupäeva sõlmitud lepingutele ei kohaldata käesoleva redaktsiooniga muudetud redaktsioonis artiklites 1, 4, 6 ja artikli 7 lõigetes 3–7 muudetud seadustes sätestatud.

2. Artiklis 2 muudetud seaduse artiklit 777 kohaldatakse selle varasemas sõnastuses täitmisele pööratavuse klausli andmise menetluses notariaalaktile, millega võlgnik esitas täitmisele pööramise ja mis on koostatud enne käesoleva seaduse artikli 2 jõustumise kuupäeva.

Artikkel 11. Laenuasutus, kes tegeleb tarbimislaenu andmisega enne 1. jaanuari 2024, teeb artikliga 7 muudetud seaduse artikli 59do lõikes 1 nimetatud esimese makse 2024. aastal sätestes sätestatud tähtajal ja viisil, nagu on sätestatud artikliga 7 muudetud seaduse artikli 59do lõike 3 alusel.

Artikkel 12. 1. Laenuasutused, mis on kantud artiklis 7 muudetud seaduse artikli 59aa lõikes 1 osutatud registrisse enne artikli 7 lõigete 6, 7, 10 ja 11 jõustumist, võib nende sätete jõustumise päeval nendes sätestatud nõudeid täitmata jätta tarbimislaenu andmise valdkonnas neid nõudeid täitmata jätkata kuni 31. detsembrini 2023.

2. Lõikes 1 osutatud laenuasutused teavitavad Poola Finantsinspeksiooni hiljemalt 2023. aasta 30. novembriks meetmetest, mis on võetud käesoleva artikliga 7 muudetud seaduse artikli 59a lõigetes 1 ja 2 osutatud nõuete täitmiseks.

3. Laenuasutused, mis alates 2024. aasta 1. jaanuarist ei täida käesoleva seaduse artikliga 7 muudetud seaduse (muudetud käesoleva aktiga) artikli 59a lõigetes 1 ja 2 osutatud nõudeid, kustutatakse sellel päeval käesoleva seaduse artikliga 7 muudetud seaduse artikli 59aa lõikes 1 osutatud registrist.

4. Artiklis 7 muudetud seaduse artikli 59aa lõikes 1 nimetatud registrisse kandmise menetlus, mis on algatatud ja lõpule viimata enne käesoleva seaduse artikli 7 lõigete 6, 7, 10 ja 11 jõustumist, tagastatakse, kui taotleja ei vasta nendes sätete jõustumise kuupäeval nendes sätestatud nõuetele.

Artikkel 13. Käesoleva seaduse jõustumisest ei tulene kohustust emiteeritud võlakirju eelnevalt lunastada ega teiste võlainstrumentide kasutamisega saadud rahastamist ennetähtaegselt tagasi maksta, kui sellised kohustused ei ole käesoleva seaduse artikliga 7 muudetud seaduse artikli 59ca lõike 1 kohaselt lubatud.

Artikkel 14. Seadus jõustub 6 kuud pärast selle avaldamist, välja arvatud:

- 1) artikkel 1, artikkel 2, artikkel 4, artikkel 6 ja artikli 7 lõiked 1, 3–7, 10 ja 11, mis jõustuvad 30 päeva pärast avaldamise kuupäeva;
- 2) Artikli 7 lõige 13, mis jõustub 1. jaanuaril 2024.

Poola Vabariigi president *A. Duda*